ՄԷՃՄՈՒԱՅԸ ԱԽԲԱՐ

40 Փր·

ԵԷՎԱՄԻ ՂԱԶԷԹԱ

40 Փր·

Պիր նումէրօսու **40** փր. — Պիր հաֆթա կէչտիքտէն սօնրա 2 ղրշ. — Իքի հաֆթատան սօնրա 3. — Իւչ հաֆթատան պիր այա գատար 10. — Իւչ այտան սօնրա 20 ղրշ. տըր:
Սէնէլիկ բէչին 200. — Ալթը այլըղը 110. — Իւչ այլըղը 60. — Թաշրալար իչին բօսթա իւճրէթի 43. — Սէհիր բօսթասը իչին 87 ղրշ. տըր:
Ղազէթայա մութէալլիգ խուսուսաթ իչին Յ. ԹՕԼԱՅԵԱՆԱ մուրաճաաթ օլունուր:

ՊԻՐԻՆՃԻ ՍԷՆԷ — Նº **15** — ՉԱՐՇԷՆՊԻՀ **25** ՅՈՒԼԻՍ **1884**
ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ 6 ՕԳՈՍՏՈՍ 1884—ԱԼԱԹՈՒՐՔԱ ١٤ ՇԷՎՎԱԼ ١٣٠١
ԻՍՏԱՐԷԽԱՆԷՍԻ, ԱՍԻԹԱՆԷ,
Պէյօղլու Շիշլի սօգագը Ն° 5

Իլանաթըն պիր սաթըրը պիր տէֆալըգ իչին 3. — Իքիչէր տէֆա իչին 2. — Իւչէր տէֆա իչին 1. — Իւչ սահիֆէյէ գօնուլանըն պէհէր սաթըրը 10 ղրշ.
Տահա զիյատէ վէ ուզուն իլանաթ իչին այրըճա բազարլըգ օլունուր:
Բօսթա իւճրէթի վէրիլմէմիշ մէքթուպլար գապուլ օլունամազ:
Տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ խոլունմազ:
Ումուրու նաֆիայա այիտ պէնտլէր մէճճանէն տէրճ օլունուր:

ԱՍԻԹԱՆԷ 25 ՅՈՒԼԻՍ

ԻՃՄԱԼԸ ՄԻՈՒՆՏԷՐԻՃԱԹ

Տախիլիյէ · — Մուսթաֆաանամէմիգ · — Հանդէս Մրցականաց եւ Վկայականաց բաշխման Արամեան վարժարանի · — Գաբթան Անտրէանըն մուհաքէմէսի · — Մութէնէվվիէ · — Թէլէկրաֆիյէ · — Տըմըլվիւ մազազասը իլանը ։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Խատրէյի Մախսուսէնին Շէրէֆ-Բէյսան վաբօրու, տիւնքի կիւն Եօյլէտէն իւչ սաաթ սօնրա, Օսմանլը բօսթա չանթալարընը համիլէն վէ վարնաեա մութէվէճճիհէն Տէրսաատէթտէն հարէքէթ էյլէմիշ տիր ։

Տօլմա-Պաղչէ վաբօրույլա կէօնտէրիլէն վէ վարնաեա պիր գաչ սաաթ կէճ եէթիշէն չանթալար, մահէլլի մախսուսլէրինէ սէվգ օլունմուշլար իսէ տէ, Թրէն-Էքսբրէսին վիրուտունտէն 36 սաաթ սօնրա եէթիշէճէքլէրի, վէ պու թէէխիր իսէ, նէ' վաբօրուն մաքինասընըն սագաթլըղը զուհուր իթմէսինտէն վէ նէ' տախի ճումաա իրթէսի կիւնէսի չէանտի պիր բօրթազ բիւղկեարը էսմէսինտէն նէշէթ իթմէյիպ, իլլա, վաբօրուն էսկի օլմասընտան վէ սաաթտա սէքիզ պուչուգ միլտէն զիեատէ գաթը մէսաֆէ իտէմէմէսինտէն նէշէթ իթտիկի, հալպուքի Շէրէֆ-Բէյսան վաբօրունուն' տիւկէրլէրինտէն զիեատէ սէրի իւլ հարէքէ օլտուղու մէմուլ իտիլտիկի, իսմէրն Էքսբրէսէ եազըլմըշ տըր ։

—Ալլըման մախսուսէի կէօրէ, էճնէպի բօսթախանէլէրինին գարատըլմասը հագգընտա հիւքիւմէթի Սէնիյէ թարաֆընտան վէրիլէն գարար, քեաֆֆէյի տէվլէթլէր տօղրուտան տօղրու բրօթէսթօ իթմէյիպ, եալընըզ Ալմանիա, Ավստրիա, Ֆրանսա վէ Ինկիլթէրրա տէվլէթլէրի, պու պապտէ Պապը Ալիյէ պիրէր նօթա կէօնտէրմիշլէր, ֆագաթ մէմալիքի Մահրուսէտէ խուսուսի բօսթախանէլէրի պուլունմայան Իթալիա վէ Ռուսիա տէվլէթլէրինէ կէլինճէ, պունլար տախի, հիւքիւմէթի Սէնիյէ իլէ տիկէր տէվլէթլէր արասընտա հուսուլէ կէլէճէք սուրէթի թէսվիյէյէ քէնտիլէրինին մուվաֆագաթ իտէճէքլէրինի չիֆահի պիր նօթա իլէ պէեան իթմիշլէր տիր ։

Էվվէլքի կիւն, Իթալիա սէֆարէթխանէսինտէ վէ Իթալիա սէֆիրի գօնթ Գօրթինին թահթը րիեասէթինտէ, հէյէթի սուֆէրա, բօսթա մէսէլէսինէ տայիր ագտը իճթիմա էյլէմիշլէր տիր ։

Պու կիւն, սուֆէրա ճանիպինտէն Պապը Ալիյէ մուշթէրէք պիր նօթա թագտիմ օլունաճաղը, վէ պունտա, Տօլմա-Պաղչէ վաբօրունա իհալէ օլունան մէմուրիեթին գըսմէն մուվաֆֆագըյէթէ պուլունամաղը իշար իտիլէճէկի մէրվի տիր ։

Էօնումիւզտէքի բազար կիւնիւ ագտ օլունաճագ օլան մէճլիսի վիւքէլատա, պու մէսէլէ իւզէրինէ մուզաքէրէ օլունաճաղը մէմուլ տըր ։

—Մէմալիքի Մահրուսէտէ էն զիեատէ բօսթախանէսի օլան տէվլէթ, Ավստրիա տէվլէթի օլուպ, Ռուսճուգ աճէնթէսինտէն պաշգա, Տէրսաատէթտէ, Պէյրութտա վէ Իսքէնտէրիէտէ պաշլըճա իւչ աճէնթէյէ վէ իքինճի տէրէճէտէ այրըճա 28 աճէնթէյէ մալիք տիր, վէ պու իքինճի տէրէճէտէքի աճէնթէլէր, եա մէմուրինի մախսուսէ եախօտ գօնսօլօսլար մարիֆէթիյլէ իտարէ օլունմագտա տըրլար։ Պունլարտան 14 իւ տօղրուտան տօղրու Ըթամպօլ աճէնթէսինէ վէ տիկէր 14 իւ Թրիէսթէ աճէնթէսինէ մէրպութ տըրլար ։ Իքինճի տէրէճէտէ օլան աճէնթէլէր' Էտիրնէ, Գավալա, Ջանագ-գալէ, Տէտէ-աղաճ, Կէլիպօլու, Եանեա, Գանտիա, Հանեա, Լակօս, Ֆիլիպէ, Րէթիմօ, Սէլանիք, Գըրգ-քիլիսէ վէ վարնա աճէնթէլէրի, վէ Ասիատա, Հայֆա, Սագըզ, Եաֆա, Գուստընճէ, Ինէպօլու, Քիրասօն, Լէրօս, Միտիլլի, Րօտօս, Սամսօն, Իզմիր, Թէնէտօս, Թրապիզօն, վէ Վաթի աճէնթէլէրի տիրլէր ։

Մէմալիքի Մահրուսէ խարիճինտէ, Գօրֆու, Վալօնա, Սան Ճիօվաննի տի Մէտուա, Տիւրացցօ վէ Բրէվէզա աճէնթէլէրի պուլունուպ, պունլարըն տախի էվվէլքիլէր իլէ մունասէպէթլէրի վար տըր ։

Պապը Ալինին Թաամիմնամէսի վէճհ իլէ, իշպու քեաֆֆէյի աճէնթէխանէլէր գափաթըլըրքէն, եէրլէրինէ Օսմանլը աճէնթէխանէլէրի թէէսիս օլունաճագ տըր ։

—Մէճլիսի ումուրը սըհհիէ ազասը, տիւնքի կիւն տայիրէյի սըհհիյէտէ իճթիմա իթմիշլէր իսէ տէ, եէնի հասըլ օլունան ազալար իլէ պիրլիքտէ իճրայի միւզաքէրէ իթմէմէք իւզրէ սէֆարէթլէրինտէն թալիմաթ ալմըշ օլտուղլարընը էճնէպի ազալար պիլտիրտիքլէրինտէն, մէճլիսին քիւշատընըն էօզիր պուլունտուղու մագամը րիեասէթտէն թէֆհիմ օլունմուշ, վէ պունուն իւզէրինէ մէճլիս տաղըլմըշ տըր ։

Մէճլիսի մէզքիւրուն սօն իճթիմաընտէ, էճնէպի մէպուսլար, օլ պապտէ պիր գարարը գաթի վիրմէքսիզին, մէճլիսի թէրք իթմիշ օլտուգլարընտան, Պապը Ալի, Գարատէնիզտէն եօլճու իլէ եախօտ եօլճուսուզ կէլէճէք սէֆինէլէրին 10 կիւն, վէ Ագտէնիզտէն կէլէճէք սէֆինէլէրին 21 կիւն գարանթինա պէքլէմէլէրի թէսպիթինի, հէնուզ մէվգքի իճրաէ գօյմասա պաշլամամըշ իսէ տէ, էմրի սամի իւզէրինէ, մէճլիսի սըհհիէնին իթթիֆագ իթմիշ օլտուղու թէտաբիրի իպթիտաէ եալընըզ չու գատար թատիլաթ օլմուշ տուր քի, պունտան ագտէմ եօլճուլարը օլմայարագ, Գարատէնիզ վէ Ագտէնիզտէն կէլէն սէֆինէլէ սէրպէսթ բրաթիգա վիրիլմէքտէ իքէն, չիմտի եօլճուսու օլսուն օլմասըն, Գարատէնիզտէն կէլէն սէֆինէլէր Գավագտա 5 կիւն վէ Ագտէնիզտէն կէլէն սէֆինէլէր 10 կիւն գարանթինա պէքլէմէքտէ տիրլէր ։ Պունտան պաշգա, քեաֆֆէյի էճնէպի վէ եէնէճէք հայվանաթ, պէշ կիւն գարանթինա պէքլէմէքսիզին, գապուլ չըգարըլմամագտա տըր ։ Սէվասթօբօլտան կէլէն սէֆինէլէր, չիմտիյէ գատար իշպու թէտաբիրտէն մաաֆ իքէն, պու քէրրէ անլէր տախի թէտաբիրի սըհհիէյէ մէզքիւրէյէ թապի պուլունմուշլար տըր ։

—Շէհիր էմանէթինտէ թէշքիլ օլունան սըհհիէ գօմիսիօնը թարաֆընտան վէրիլէն գարար մուճիպինճէ, չէհրիմիզին մուխթէլիֆ մահէլլէրինի թէֆթիշէ մէմուր օլան հէքիմլէր, էլզէմ կէօրէճէքլէրի թէտաբիրի սըհհիէյէ տայիր իքի րաբօրթօ եաբըպ, պիրինի գօմիսիօն հէյէթինէ վէ տիկէրինի րէյիսի գօմիսիօնա թագտիմ իտէճէքլէր տիր ։ Րէյիսի մուշարիլէյհ, պու սուրէթլէ, թէքլիֆ օլունան թէտաբիրին, գօմիսիօն հէյէթի թարաֆընտան թէմամէն իճրա օլունուպ օլունմատըղընը թէգիպ իտէճէք տիր ։

—Ալմանիա իթթիֆագընըն հագգընտա իճրա իտիլէճէք օլան եէնի կէօմրիւք թարիֆէսը միւզաքէրաթը տէրտէսթի խիթամ օլուպ, եէնի թարիֆալար թանզիմինէ մէմուր գօմիսիօնտա Ալմանիա մուրախխասը պուլունան Մ. Ժիլէ, նէթիճէյի մէմուրիեթինի հիւքիւմէթի մէթպուասընա թէպլիղ էյլէմէք իւզրէ, եագընտա մէմլէքէթի ճանիպինէ ազիմէթ էյլէյէճէք տիր ։

—Ամենապատիւ Ներսէս սրբազան հազրէթլէրինին' կաթողիկոսլուգ մէմուրիեթինի գապուլ իթմէմէքտէ վագը օլան խօրագլարը իւզէրինէ միւշարիլէյհին եէրինէ պիր տիկէրինին ինթիխաբ վէ թայինիյլէ, նամզէտլէր եաամիսինին իքմալի զըմնընտա, եէնիտէն Էջմիածին Սինոտ մէճլիսինին ագտ ու թէճէմմիւինէ տայիր Ռուսիա իմբէրաթօրու թարաֆընտան պիր իրատէ սատըր օլտուղունու իսմէրն Էքսբրէս եազըյօր ։

Թէէսսիւֆ օլունուր քի, պու կիտիշ իլէ պու մէսէլէ սէնէլէրճէ սիւրէճէք, վէ միլլէթ տախի պու եիւզտէն րախնէտար օլաճագ տըր ։ Պու պապտէքի եազտըգլարըմըզ տէրխաթըր օլունմա սէզա տըր ։

—Բազար կիւնիւ, Սատրազամ հազրէթլէրի տայիրէսինտէ, Թէհրան սէֆիրի օլուպ, մէէզունէն Տէրսաատէթտէ պուլունան Ֆախրի պէյ էֆէնտի հազրէթլէրիյլէ Իրան սէֆիրի հազրէթլէրի, թահթը րիեասէթի Սատրազամիտէ պիր գօմիսիօն ագտ իթմիշլէր, վէ ղալիպա Իրանա միւթաալլիգ պազը միւզաքէրաթը մուհիմմէ իճրա իտիպ, ագշամ իւսթիւ ավտէթ էյլէմիշլէր տիր ։

—Տէվլէթի Ալիյէ իլէ Ավսթրիա-Մաճարիսթան տէվլէթի արասընտա մէվճուտ թիճարէթ ահտնամէսինէ տայիր կէչէնտէ Ավսթրիա հիւքիւմէթի թարաֆընտան Պապը Ալիյէ կէօնտէրիլմիշ օլան նօթանըն ճէվապը, պու տէֆա ճանիպը հիւքիւմէթի Սէնիյէտէն Տէրսաատէթ Ավսթրիա սէֆարէթինէ իրսալ օլունմուշ տուր ։

—Ճէզայիրի պահրը Սէֆիտ վալիսի Հազգը բաշա հազրէթլէրի, Միտիլլի միւթէսարրըֆը Քէմալ պէյ էֆէնտինին պաղը ահվալինի թահգիգ զըմնընտա օ ճանիպէ կիթմիշլէր տիր։

—Ջիֆթճիլէրէ տուն պիր ֆայիզ իլէ ագչէ իգրազ իթմէք իւզրէ, պիր զիրաաթ պանգասընըն թէէսիսի խուսուսունուն' թիճարէթ վէ զիրաաթ մէճլիսի իտարէսինտէ թահթը միւզաքէրէտէ օլտուղու իչիտիլմիշ տիր ։

—Ժուրնալ տը Գօնսթանթինօբլըն րիվաէթինէ կէօրէ, Իզմիր րէժի գումբանեասընըն մուտիրի' պըշագ իլէ կէօզիւնտէն մաճրուհ օլմուշ, վէ հայաթընտան գաթը իւմիտ իտիլմիշ տիր ։ Քէզալիք Պրուսատա րէժինին կարտիան պաշըը, գաչագճըլար թարաֆընտան աղըր սուրէթտէ եարալանմըշ տըր ։

—Գարթալ սէքէնէսինտէն էվլի պիր Ռում, պիր գըզա ալէտտա իտիպ, ֆագաթ պունուն իլէ էվլէնմէսի, տինի խրիսթիեանիճէ ճայիզ օլմատըղընտան, իքիսի տախի իսլամիեէթի գապուլ իթմիշլէր տիր ։

—Էմլաք վէրկիսիյլէ աշարտան կէօսթէրիլէն գարշըլըգ իւզէրինէ, պու տէֆա, ումում վիլաեաթը Շահանէ մէրքէզլէրիյլէ միւթէսարրըֆլըգլարտա, իլք սէնէսի կիւնտիւզլիւ վէ պիր գաչ սէնէ սօնրա կիճէլի օլմագ, վէ ումում թէպաայի Շահանէ չակիրտանը գապուլ օլունմագ իւզրէ, իտատիյէ մէքթէպլէրի քիւշատ օլունաճաղը, վէ պու մէքթէպլէրտէ եալընըզ ֆիւնուն վէ լիսանլար թէտրիս իտիլէճէկի մաէլ մէմնունիյէթ իչիտիլմէքտէ տիր ։

—Տիւնքիւ Օսմանիյէ թահվիլաթընըն միւպաշէլէէսինտէ հազըր պուլունմագ իւզրէ Բարիզէ կիթմէսի մուգարրէր օլան վէ Մալիյէ նէզարէթի մէմուրլարընտան պուլունան Քէրէսթէճեան Պետրոս էֆէնտինին, չըգան ճումաա իրթէսի կիւնիւ օ ճանիպէ կիթտիկի չայի օլմուշ իսէ տէ, մումայիլէյհ էյան պուրատա օլուպ, օլ պապտէ Պապը Ալիտէն իտիլէն իսթիզանըն ճէվապընա պէքլէնիլմէքտէ տիր ։

—Ֆրէնկեան Յակոբ էֆէնտի' Էմնիյէթ սանտըղը միւտիրիեէթինէ թային օլունմուշ տուր ։

—Մ. Վիւրցէլին սօեուլտուղունտան տօլայը, Ռուսիա սէֆարէթի պիր նօթա կէօնտէրիպ, Պապը Ալիյի, գայ օլան մէյլաղըն թազմինինէ մէսուլ տութ իթտիկի, Ժուրնալ տը Գօնսթանթինօբլ ղազէթասընտա եազըլմըշ տըր ։

—Կէչէն կիւն, քիւչիւք պիր Եէհուտի գունտուրա պօեաճըսը, Մուխանէ բիչկեահընտա տէնիզէ տիւշիւպ, հաեաթը թէհլիքէտէ գալմըշ իքէն, Ռուսիա վաբօր գումբանեասը խըտմէթինտէ պուլունան պիր Ռում մաքինիսթին 11 եաշընտա ղաեէթ ճէսուր պիր չօճուղու, տէրհալ ճաքէթինի չըգարըպ, տէնիզէ աթըլմըշ, վէ պիր գաչ տէֆա սուեա տալմասընտա, պիչարէ Եէհուտինին սաչլարընտան թութարագ, գուրթարմըշ տըր ։

Տօղրուսու չու չօճուղուն ճէսարէթի վէ հէմճինսի հագգընտաքի ինսանիեէթփէրվէրլիկի, շայեանը թագտիր վէ թահսին տիր ։

—Գալաթատա Քէմէր ալթընտա վագը Գօ դօ օթէլինտէ Գալաթա բօլիսի թարաֆընտան Ռումէլի տէմիր եօլու մէմուրլարընտան վէ Բրուսիա տէվլէթի թէպաասընտան պիրինին նաշը պուլունմուշ, վէ թահգըգը ահվալէ իպթիտար օլունմուշ տուր ։

—Պանտըրմա էհալիսինտէն Հաճը Ալի իսմինտէ պիր իխթիեար, Թէպթիլի հավա զըմնընտա պիր րըմօրքեօր վաբօրույլա Տէրսաատէթէ կէլմէքտէ իքէն, եօլտա վէֆաթ իթմիշ, վէ վաբօր լիմանա վիրուտինտէ, իտարէյի սըհհիէյէ խապէր վէրիլիպ, Թապիպի մախսուս մարիֆէթիյլէ մուայէնէսի իճրա իտիլտիքտէ, թաունտան վէֆաթ իթտիկի անլաշըլմըշ տըր ։

—Քիրէսօն գազասընտա Խօլ-ալըը նամ գարիէտէ, Ալիլի Հասան իսմինտէ պիրի, բէյղամպէրլիք իտտիաասընտա պուլունարագ, վէ պաշընա 2000 գատար հէզէյէ թօբլաեարագ, պիր թագըմ ֆէնալըղա ճիւրէթ իթտիկինտէն, Թրապիզօն վալի վէ գօմանտանը հազարաթը, պիր միգտար ասաքիրի Շահանէ իլէ օրաեա ազիմէթլէ, մէրգումու թէրտէսթ վէ Քիրէսօնա իգամ իթմիշլէր տիր ։

—Իզմիտ ճիվարընտա եէնէ հայտուտլարըն պիր թագըմ չէգավէթէ ճիւրէթ իթտիքլէրի, վէ հիւքիւմէթի մահէլլիէ թարաֆընտան պաղըլարընըն տէրտէսթ իտիլտիկի վէ տիկէրլէրինին թաագիպաթընա տէվամ [illegible], բէսէն իլան գըլընմըշ տըր ։

—Ֆրանսանըն պազը մահէլլէրինտէ գօլէրատան վէֆաթ իտէն էշխասըն միգտարը, Իթալիանըն Թուրին էեալէթինտէ Բօնդալէյի գարիէսինտէ տախի իլէթի մէզքիւրէ զուհուր իլէ, էքսէրիսի, ախիրէն Թուլօն վէ Մարսիլեատան կէլէն ամէլէլէրտէն օլարագ 17 քիշի գօլէրաեա թութուլմուշ վէ 2սի վէֆաթ իթմիշ օլտուղլարընտան, հիւքիւմէթ, գարիէյի մէզքիւրէյի ասքէրի գօրտօն ալթընա ալտըրմըշ, վէ Բիէմօնթէտէ Գունէլի քէօյինտէ ամէլէտէն պիրի գօլէրատան խասթալանմըշ տըր ։

Լա Սբէցիանըն իլէրիսինտէ վագը Բօմաճիօնէ նամ մահալլտէ տախի պիր քիշի գօլէրաեա թութուլմուշ, վէ խալգ ֆէվգէլատէ տէհշէթէ տիւշմիւշ օլտուղունտան, Բօմաճիօնէնին էթրաֆընա պիր սըհհիէ գօրտօնու չէքիլմիշ, վէ տէմիր եօլ գաթարլարը իչպու ըսթասիօնա եանաշմամագլարը կիպի, բօսթա մուամէլէսի տախի թաթիլ գըլընմըշ տըր ։

Պիւքրէշտէ գօլէրա նօսթրաստան պիր քիշի վէֆաթ իթտիկի տէ խապէր վիրիլմէքտէ տիր ։

Բէթէրպուրկտա, Խարքօֆտա վէ Ռուսիանըն պէք չօգ գարիէլէրինտէ գօլէրա նօսթրաստան պիր չօգ վուգուաթ օլտուղու խապէր ալընմըշ իսէ տէ, հէր սէնէ եազ մէվսիմինտէ, Ռուսիանըն միւթէատտիտ մահէլլէրինտէ պու եօլտա վուգուաթ օլտուղու տախի մալում տիր ։

Վիէննայի, Թըմըշվարտան ալընան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Ջանատայի գարիէսինտէ, յուլիսըն 31ինճի կիւնիւ 60 եաշընտա պիր իխթիեար գօլէրա նօսթրաստան վէֆաթ իթմիշ տիր ։ Ֆագաթ պու սէնէ Ավսթրիա-Մաճարիսթանտա, գօլէրատան օլարագ, պունտան պաշգա վուգուաթ օլմամըշ տըր ։

Տիւնքի նիւսխէմիզտէ [illegible] ֆէլաքէթին թաֆսիլաթը խիթամ վաըլ օլտուղունու, վէ սըրա Միւտաֆանամէմիզին նէշրինէ կէլտիկինի իշար իթմիշ իտիք։ Պու կիւն իսէ, օլ պապտէ պազը իզահաթ վիրմէքլիկիմիզ իգթիզա իթտիկինտէն, պէհանընա միւսաարաաթլէ, հարընքի կիւնտէն իթիպարէն Միւտաֆանամէյի մէզքիւրու նէշր իտէճէկիմիզի իֆատէ էյլէրիզ։

ՄԻՒՏԱՖԱՆԱՄԷՄԻԶ

—

Իշպու միւտաֆանամէ՝ պիր մաՀքէմէյի Ալիյէ Հուզուրընտա, վէ հիւզլէրճէ սամիին մուվաճէհէսինտէ ալէնէն գրաաթ օլունուպ, մէալի միւնտէրիճէսի իսէ, ումումուն թաՀսինինի ճալիպ պուլունտուգտան պաշգա, բէտմէն մաՀքէմէյի Մէզքիւրէ հէյէթի թարաֆընտան իթա պույրուլան իլամ աՀքեամը իլէ տախի թագտիր վէ թաստիգ օլունմուշ, վէ մէօՀր վէ իմզա թաՀթընտա օլարագ թագտիմ գըլընմըշ պիր վարագահը բէտմիհէ օլտուղունա նազարէն, նէշր ու իլան օլընմասընտա հիչ պիր կիւնա մաՀզուր օլմամասը պէտիՀամտան օլմաղլէ պէրապէր, Էնֆիէճիեան էֆէնտի, քէնտինէ մալիւմ օլան պազը էսպապա մէպնի պու կիւնէ տէկին պունուն Հարֆիէն թապ ու նէշրինէ մուվաֆֆագաթ կէօսթէրմէմիշ, Համթա բէք չօգ ղաղէթալար նէշր իթմէք իւզրէ էվվէլ ու ախըր պիր սուրէթինի իսթէմիշլէր իսէ տէ, էֆէնտիի միւմաիլէյՀ իթատան իմթինա էյլէտիքտէն պաշգա, պիզզաթ մաՀքէմէյէ կիտէրէք, սուրէթինին հիչ պիր քիմսէյէ վիրտիրիլմէմէսինի հէյէթի մաՀքէմէյէ իխթար վէ բէճա տախի իթմիշ օլտուղու նազապիլի ինքեար, վէ էլան հիչ պիր վէճհ իլէ իլան օլունմամասը իլէ իշպու սէօզլէմիզ միւպէթ տիր։

Հալպու քի, պու քէրրէ թէքրար մէյտանը ինթիշարա չըգմագ իւզրէ Հագգըմըզտա մէպզուլ պույրուլան իՀսան վէ միւսաատէյի Մէնիյէճինին թէմամի իլէ իճրա պույրուլմասընտան ճէսարէթ ալընարագ, իշպու լութֆու Ալիյէ մուգապէլէթէն վէ թէշէքքիւրէն իլք նիւսխէմիզտէ պէեան էյլէտիկիմիզ վէճհ իւզրէ, իլք սէտամըզ ատալէթ ու մէրհամէթի մաալինահէյի ճէնապը Շէհրիեարի ուղրունա աքս էյլէտիկի հալտէ, սօն նէֆէսիմիզ տախի իլանիհայէ օլ ուղուրա մասրուֆ վէ միւնհասըր պուլունաճաղընա, վէ վէլինիյմէթի պիմիննէթիմիզ Բատիշահը ատալէթ վէ մէրհամէթքիւսթէր էֆէնտիմիզ Հազրէթլէրինին տէվամը էյեամը էօմր ու իգպալ վէ թէվգիրի շան ու իճլալլէրի Հագգընտա պինլէրճէ տիՀանըն էտիյէի խայրիեէսինին ճալիպ վէ միւսթէլզէմ օլան, վէ պիննէֆս Ջաթը մէքեարիմսիմաթը ճէնապը ճիՀանպանիյէրի Հագգընտա, բիյա վէ միւտաՀանէտէն արի վէ պէրի օլարագ, իւսանը սատագաթպէեան իլէ վէ Հիսսիեաթը ֆէվգէլատէյի խալիսանէ իլէ մէմլու վէ մէտՀ ու սէնալէրի իլէ պի Հագգըն միւզէյյէն պուլունան պէօյլէ պիր էսէրի, էնզարը ալէմտէն մէսթուր թութմամանըն վագթ ու սաաթը կէլմիշ օլմաղլէ, հարընտան պէտէն թապ ու նէշրինէ վէ ղաղէթամըզ վասըթասըյլա չար ագթարը ճիՀանէ աղա իթտիրթմէհէ միւպատէրէթ օլունաճաղը, գարիունը քիրամըմըզա պէեան ու իֆատէ օլունըր։

Ջամիր ու զիմմէթիմիզէ թէրէթթիւպ իտէն վէ կէրէք նէֆսիմիզին վէ կէրէք ղաղէթամըզըն հէնի պաշլատ իհեասընը մուճիպ օլան պիր էսէրին նէշր ու իլանը պապընտաքի մուգատտէս վազիֆէմիզին իճրա վէ իքմալի խուսուսու, պաշգա պիր սէպէպտէն տօլայը տախի աւէթա պիր մէճպուրիեէթ Հիւքմինէ կիրմիշ տիր։

Իշպու սէպէպ ու մէճպուրիեէթ՝ պաշգա պիր չէյ օլամաեըպ, իլլա պազը պէտխաՀանըն՝ վագը օլան թախլիյէի սէպիլիմիզ՝ կիւեա լութֆը Ալի ու մէրհամէթի Մէնիյէտէն, վէ հախսօ պիր Օսմանը մաՀքէմէսինին ատալէթ ու Հագգանիյէթինտէն իլէրի կէլմէյիպ, իլլա, բիյա ու միւտաՀանէ հիւզլիւնտէն նէշէթ իլէտիկինէ տայիր էօթէտէ պէրիտէ սէօյլէտիքլէրի սէօզլէրին, Համթա Թիֆլիստէ թապ ու նէշր օլունան պազը ղաղէթալարտա տէրճ իթտիրիլէն պիր թագըմ Հէզէեան վէ ազիխաթըն թէմամիյլէ ճէրհ ու թէքզիպի արզուսինտէն իպարէթ տիր։

Միւտաֆանամէմիզ տիգգաթը թամմէ իլէ գրաաթ պույրուլուր իսէ, պունտա էսէրի բիյա վէ միւտաՀանէ մէվճուտ օլուպ օլմատըղը, վէ պիզիմ տախի պու հիւզտէ՞ն մի, եօգսա միւճերրէտ սայէի մէրհամէթվայէի ճէնապը Միւլիւքեանէտէ՞ մի գուրթուլուպ գուրթուլմատըղըմըզըն նէթիճէսի պիլ էթրաֆ զահիր օլուր, Համթա Հէր օգուեաճագ օլան էՀլի ինսաֆ ու զամիր վէ Հագիգաթը Հալէ աշնա պուլունան զէվաթ, իշպու միւտաֆանամէտէ աչիքեար կէօրէճէքլէր տիր քի, ինսան քէօթիւլիւյիւնտէն նաշի Հէր վէճհ իլէ տըլը բէնկլէր քէսպ իթմիշ օլան պու մէսէլէտէ կիւն կիպի աչիքեար կէօրիւնէն ատալէթ ու մէրհամէթի Մէնիյէ Հագգը իլէ թագտիր վէ զաթը Հազրէթի Բատիշահիլահըզը վէճհ իւզրէ մէտՀ ու սէնա պիլէ օլունամամըշ, վէ պու պապտէ ֆազլա վէ միւպալաղա գապիլինաէն օլարագ հիչ պիր սէօզ սէօյլէնմէմիշ տիր։ Նաթքըը եագընէն թանըեանլար՝ իշպու տէտիյիմիզի, վէ տօղրուլուգ վէ Հագգանիյէթ վէ Հագգըգաթը Հալ ու մասլաՀաթ օրթատա տուրուպ տուրտուղճա, պազը աճիզ վէ սէրմայէճէ ֆագիր օլան քէսանէ, եախսօ բիյա վէ միւտաՀանէ եօլլարընտա մէնֆաաթլարընը արաեըպ թէէմինէ չալըշան քէսանէ մախսուս պիր սուրէթլէ բիյաքեարլըղը իրթիքեապ իթմէտիկինի, վէ իտէմէյէճէկինի թաստիգ պույուրուրլար։

Հագիգաթէն, մէմէտ, բիւթպէ, նշան, [illegible] վէ [illegible] ալէամէթի ֆախիրէլէրինի գազանմագ վէ եալընըզ պու սայէլէրտէ պէյն էլ խալգ ֆախր էյլէմէք արզուսինտէ օլաեան զաթըն, բիեա վէ միւտաՀանէ վէ սայիր պու կիպի նամէշրու եօլլարա տէօքիւլիւպ, պիր թագըմ ալչագլըգլարա գաթլանմաեա վէ [illegible] իճրա իթմէեէ մէճպուրիեէթի օլամազ։ Ֆազիլէթին նիշանէյի եէկեանէսի՝ տօղրուլուգտան այրըլմաեարագ, սէրպէսթ վէ անըը աչըգ պուլունմագ, վէ օլ վէճհ իլէ Հարէքէթ իթմէք տիր։ Գօ՛ պաշգալարը իսթէտիքլէրի կիպի թա Ա[illegible] տագլարը պաշընտա գատար չըգարագ, վէ Հազրէթի Նուհ տէվրլէրինէ տօղրու կէրիլէեէրէք, սէֆինէյի մէզպուրէ գարտանլըղընը վէ տէրունինտէ սըղընտըղըն մախլուգաթըն զապթ ու իտարէսինի տէրէօՀտէ իլէ, Ջէհէնէ, Ալ[illegible], Շէր[illegible] Գօ[illegible], վէ կիւն կիւնէշ կէօրէն, [illegible] կիպի ֆախր վէ պու սաեէլէրտէ եալընըզ իֆթիխար էյլէսինլէր։

Հալպուքի պու կիպի թիւրէհաթը տիւշիւնիւպ, գալէմէ ալմագտան վէ եագտըրմագտան իՀթիրազ իթմէյէնլէր՝ էկէրչի պէօյլէ մէսէլէլէրտէ, պունտան զիեատէ սէրպէսթլիք վէ տօղրուլուգ իգՀար իթմէքտէ մաՀիր իսէլէր, իշպու մէՀարէթլէրինի քէնտիլէրի իչին գուլլանըպ, իսթէտիքլէրի կիպի սարֆ իթսինլէր, պաշգալարընա եօլ վէ էրքեան եօլլէթմէք իգթիզա իթմէզ։ Բիյա վէ միւտաՀանէ վէ միւֆսիտլիք վէ հալանճըլըգ էսէրինի իսէ, քէնտիլէրինտէն պաշգա հիչ պիր հէրտէ արամասընլար, վէ Մէճմուայը՝ Հէր քէսին Հալ ու աՀվալինի, շան ու ախլէգագընը էնտամը իլէ թէքրար օրթաեա գօյմահա մէճպուր իթմէսինլէր։ Հա՛մտ օլսուն, պու կիւնքի կիւն, էֆքեարը ումումիէ, սօրլ միւտաՀանէճի վէ հալանճը վէ միւզէվվիրլէրին քի՛մլէրտէն միւրէքքէպ օլտուղունու կէօրմիւշ, վէ մաՀլյէթլէրինի լայըգը վէճՀ իւզրէ թագտիր իթմիշ պուլունտուղունտան, եշզաՀ ու թաֆսիլաթա Հաճէթ պրագմամըշ տըր։ Պու մագուլէլէր միւֆսիտլիքլէրինտէն նաշի պիր վագթ Մէճմուամըզը ֆէվգէլատէ Թիւրք թարաֆտարը տըր տիմէքլէ ազըլլարը սըրա իթհամիթմէք ղարազընտա պուլունտուլար՝ պու սէօքմէտի իսէ, աղըզ վէ լիսանլարընը չէվիրէրէք վէ սուրէթի Հագգտան կէօրինէրէք, հինէ օ Մէճմուայը ալէյՀի ֆէսատ վէ մուՀարրիրի հաան գապիլինտէ կէօսթէրմէք իսթէյիլէր, չիմտի Հիչ պիրիսինին քեար իթմէտիկինի, վէ Մէճմուանըն քէնտի խաթթը Հարէքէթինտէն գըլ բայը գատար չաշմադըղ, սայէի Հիւքիւմէթի Մէնիյյէտէ թէմամիյլէ մուվաֆֆագըյյէթինի չէյմի հասէտ իլէ միւշահէտէ էյլէտիքլէրինտէ, պէ թէքրար թարիֆի մէֆսէտէթբէֆիրի սապըգալէրինէ բիւճու իլէ, հինէ էօթէտէ պէրիտէ «պիլի՛րմիսինիզ, Մէճմուա՝ բիյա վէ միւտաՀանէ սահէսինտէ վէ Թիւրքլէրին գուլաղընա թաթլը կէլէն պազը թապիրաթ գուլլէթիյլէ գուրթուլտու» տիմէքտէ տիրլէր։ Պու Հալը մէֆսէտէթիշթիմալ էօյլէ պիր տէվրի տայիմի վէ էօյլէ պիր ֆէսատ խալգալը տըր քի, պու կիպիլէր տիւզիւյէ իչինտէ տէօնիւպ տօլաշմախա վէ Հիչ պիր վագթ տիշարը չըգմամախա մաՀքիւմ պուլունտումլար տըր։ Մէօզիւմիւզէ միւպալաղա վար զանընտա պուլունտումլար, Թիֆլիս ղազէթալարընտան պազըլարընը, վէ էզճիւմլէ Մշակ վէ Արձագանգ նամեան ղազէթալար նիւսխէլէրինի կէօզտէն կէչիրտիքտէն սօնրա, պիր տէ միւտաֆանամէմիզի միւթալաայա պաղլէթ պուլունսունլար, վէ Էնֆիէճիեան էֆէնտինին՝ զաթը Հազրէթի Բատիշահի վէ միլլէթի էպէտմիւտտէթի Օսմանիէ Հագգլարընտա սէօյլէտիքլէրի սէօզլէրին միւտաՀանէ վէ բիեատա՞մի իպարէթ, եօգսա Հագիգաթը Հալտէն բէք տուն մէրթէպէտէ օլուպ օլմատըղընը գըլեաս վէ Հիւքմ իթսինլէր։

Պու կիպիլէր, էկէրչի բիյա վէ միւտաՀանէ իլէ իչ կէօրիւյիւպ, Հէր Հալտէ միւվաֆֆագըյէթէ Հասըլ օլամազ տէՀապընտա իսէլէր, տիմէք օլուր քի, Հէր Հալ ու բէարտօ տայիմա քէնտիլէրի մուվաֆֆագ օլաճագլար տըր, չիւնքի սալը միւտաՀանէ վէ բիյաքեարլըգ վէ ալչագճա [illegible] եօլլարը էօթէտէն պէրի քէնտի քեար ու քիսպլէրի տիր։ Հալպու քի միւթէմատիէն իչլէրիմիզ կէօրիւլմէեօր տիյերէք, տիւնեայը չիքեայէթլէր իլէ տօլտուրան եինէ քէնտիլէրի տիրլէր։ Նէ՞ թէնագուս՝ քի եալանճըլըղըն պաշլըճա իպաթը օլտուղու կիպի, անըն տայիմա ճէզայը սէզասը վէ միւսթաՀագգ պէլասը տատ օլունմուշ տուր։

Հալպու քի սաՀիՀէն իչ կէօրէն վէ կէօրտիւրէն վէ ինսանը մուվաֆֆագիյէթի թամմէյէ մազՀար իտէն ֆազիլէթ՝ էվվէլ ու ախըր Հագգըէթ վէ տօղրուլուգ վէ սատագաթ տըր, քի պազը մէրթէպէ մաղլուպ վէ մաՀքիւմ տախի օլսա, եինէ ագըպէթ իւլ էմր մանսուր ու նաայէթ օլմագ, վէ Հէր Հալտէ ղալէպէ իտէրէք, Հէմ պագի գալըր, վէ Հէմ տախի ղալէպէ իթմիշ զանն օլունան տիւշմէնլէրի իւզէրինէ ղալէպէ չալար, վէ ճիՀանէյիւտէ ղարագքեարան վէ խայինլէրը մաՀճուպ գըլար, էկէրչի պու կիպիլէր, Հիճապ վէ ադապը՝ նէ՞ տիմէք օլտուղընը պիլիր լէր իսէ։

Իշթէ պու սէպէպլէրէ պինաէն, եարընտան իթիպարէն Միւտաֆանամէմիզի պէյ տէր պէյ ղաղէթամըզտա պիլա իՀթիրազ նէշր ու իլան իտէճէյիմիզի պու կիւնտէն իխպար էյլէրիզ։

Արամեան մէքթէպինին բազար կիւնքի զիյնէթինէ տայիր մէքթէպի մէզքիւր միւտիրինէթի թարաֆընտան մաթպաամըզա կէօնտէրիլէն թաֆսիլաթըն սուրէթի տիր։

Կ. Պօլիս, 23 Յուլիս 1883.

. . . Տէր.

Ըստ իմ խոստման կը փութամ ահա հաղորդել Ձեր Տէրութեան Գատը գիւղի Արամեան երկսեռ վարժարանի մրցանակաց և վկայականաց բաշխման հանդիսին նկարագրութիւնը, զոր կրնաք հրատարակել պատուական "Մէճմուայի" մէջ։ Կը ցաւիմ որ չկարացի ատենաբանութեանց օրինակները խրկել, վասն զի կարդալու համար այլոց տրուած լինելով տակաւին վերադարձուած չէ։

Ընդունեցէք այս առթիւ Տէր, խորին ակնածանաց հաւաստիքն։

ՄԿՐՏԻՉ Ս. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

—

ՀԱՆԴԷՍ
ՄՐՑԱՆԱԿԱՑ ԵՒ ՎԿԱՅԱԿԱՆԱՑ
ԲԱՇԽՄԱՆ ԱՐԱՄԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ

Սոյն վարժարանի տարեկան հանդէսն երէկ մեծ շքով կատարեցաւ Բիզա բաշայի հովասուն պարտիզին մէջ, զոր նորա այժմեան տէրն սինեօր Հարօնաչի ինքնաբերաբար ի պատիւ ազգին Հոգաբարձութեան տրամադրութեան տակ դրած էր։ Հանդիսավայրը վառներով արեւու կիզիչ ճառագայթներէ պաշտպանեալ, խիստ վայելուչ կերպիւ զարդարուած էր։ Ամեն կողմ կը ծածանէր Օսմանեան դրօշակն և հանդիսավայրին ճակատն, Ն. Կ. Վեհափառութեան Սուլթան Համիտ Բ. ի և Ամեն. Ներսէս և Եսայի պատրիարքաց պատկերներովն զարդարուած էր։

Գատը գիւղի և այլ թաղերու ընտրելագոյն մասն փութացած էր պատուախնդել Պատ. Հոգաբարձութեան հրաւէրին և այդ ընդարձակ պարտէզն խիստ նեղ կուգար հազարաւոր հանդիսականաց բազմութեան։

Ամենապատիւ Տէր Ներսէս Ս. Պատրիարքն թէեւ խոստացած էր ներկայ գտնուիլ և նախագահել հանդիսին, բայց իւր անձնական տկարութեամբն արգիլուելով, յատուկ օրհնութեան գրով մը իւր կողմէն խրկած էր ազգ. Երեսփ. պատկառելի Ժողովոյ Ատենապետ Վսեմ. Տիգրան էֆէնտի Եուսուֆեան, որ ի դիմաց Ն. Սրբազնութեան կը նախագահէր հանդիսին։ Ներկայ էին նաեւ շատ մը նշանաւոր օտարազգիներ, գիւղին հազարապետն, Քօմիսիօնի Նախագահն, Եւայլն, և կաթոլիկ ազգայնոց հանրածանօթ կղերականներէն Գեր. Հայր Էնֆիյէճեան և Տէրվ'չեան։ Ազգային բարձրաստիճան կղերականութիւնս իւր ներկայացուցիչն չունէր նորա համար որ Ամեն. Եսայի Պատրիարքն ալ հիւանդ էր. ուրիշ ազգային հանդէս մը կը տօնուէր ի Բուժէլի Հիսար և նշանաւոր ազգային պաշտօնատարի մը քրոջ յուղարկաւորութեան հանդէսն կը կատարուէր ի Գատը գիւղ։

Հանդէսն սկսաւ ժամը 6 1/2 ին վարժարանի դաշնակի դասատու Պ. Մէրճանի դաշնակահարութեամբ, որու կընկերակցէր Օր. Ֆիլիփս անուն դաշնակահարը։ Սորա յաջորդեց վեհկայսեր ուղղեալ երգ մը զոր աշակերտք և աշակերտուհիք երգեցին և որոց կընկերակցէր Պ. Մէրճան դաշնակով և Պ. Բօմանօ հռչակաւոր արուեստագէտն ջութակով։ Ժողովուրդն յոտնկայս և խորին ակնածութեամբ մտիկ ըրաւ այս սրտառուչ երգն որ ուժգին երիցս ծափահարուեցաւ։

Սորա յաջորդեց Հոգաբարձութեան միամեայ տեղեկագիրն զոր ընթերցաւ Հոգաբարձութեան Ատենապետ Մկրտիչ Ս. Մանուկեան։ Սորա մէջ Հոգաբարձութիւնն կը ծանուցանէր թէ վարժարանի ընդարձակման խնդիրն յետաձգուած էր Գատը գիւղի վերջին հրդեհին պատճառաւ որ ի մոխիր դարձուցած էր վարժարանի կալուածներն։

Ի մէջ այլ տեղեկութեանց Հոգաբարձութիւնն կը ծանուցանէր թէ այս տարի ազգին կընծայէր հինգ ուսումնաւարտներ որք են պարոնայք Տիգրան Կամսարական, Արայ Արապեան, Տ. Թիւրապեան, Կարապետ Աղասի և Միհրան Մանուկեան որ մի քանի ուսմանց մէջ աւելի զարգանալու համար երեք ամիս վերջը պիտի ընդունէր իւր վկայականն։

Հոգաբարձութիւնս շնորհակալութիւն կը յայտնէ ջերմագին վարժարանի տնօրէն Գր. էֆէնտի Ջաքարեանի և ուսուցչական խմբին որ 24 դասատուներէ կը բաղկանար։ Նոյնպէս շնոհակալութիւն աղջկանց վարժարանի խնամակալուհի Տիկին Մաքրուհի Միրասեէտիի որ մայրական գորովով անձանձիր հսկած էր աղջկանց վարժարանի։ Հոգաբարձութեան Ատենապետն իւր տեղեկագիրը վերջացուց երախտագիտութեան ջերմ զգացումներ արտայայտելով Ն. Կ. Վեհափառութեան, որոյ հայրախնամ հովանաւորութեան ներքեւ Հայ ազգն օր քան զօր կը յառաջադիմէ։ Սոյն տեղեկագիրն քանիցս ծափահարուեցաւ։

Յետոյ սկսաւ կարգ կարգ աշակերտ ց ուսմանց ընթերցումն, որոց մէջ ընտիր և ոսկեզօծ գրքեր իբր ընծայ կընդունէին արժանաւորագոյններն միայն։ Սոյն ընթերցմունք մերթ ընդ մերթ կընդմիջէին երգերով և դաշնակով, որոց մէջ նշանաւոր էին Պ. Բօմանօյի և գիւղին պատուաւոր ընտանիքներէն Ֆնտըքլեան Մեծ. Լեւոն էֆէնտիի ջութակով զարկած եղանակներն։

Երբ Ներսէս Պատրիարքի երգն երգեցին աշակերտք, ժողովուրդն սաստիկ յուզուած սկսաւ ծափահարել և կեցցէ՜ Ներսէս աղաղակներով օդն թնդացնել։

Սոյն միջոցին գեղեցիկ ատենաբանութիւն մը ըրաւ բեմն ելլելով Վսեմ. Տիգրան էֆ. Եուսուֆեան, որ Ս. Պատրիարքին օրհնութիւններն հանդիսականաց յայտնելէ վերջը գոհունակութեամբ դրուատեց Արամեան վարժարանի այժմեան յառաջադէմ վիճակն, շնորհակալութիւն յայտնեց Պատուարժան Հոգաբարձութեան և Տնօրէնութեան, յորդորեց զանոնք և զուսանողս յարատեւել այս ընթացքին մէջ որ պատիւ կը բերէ Գատը գիւղի հասարակութեան։

Անկէ վերջը ատենաբանեց Գուսչտիլի Համիտիէ դպրոցին տնօրէն էֆէնտին որ ուսման ու գիտութեան կարեւորութեան վրայ խօսելով, հաստատեց թէ Հայ ազգն յառաջադիմութեան շաւիղին մէջ հսկայաքայլ ընթանալու վրայ է, շնորհակալութիւն յայտնեց Տնօրէնութեան և աւարտից իւր խօսքն Օգոստափառ Վեհապետին համար մաղթանքներ ընելով։

Աշակերտաց կարդացած ճառերուն մէջ որք ամէն լեզուէ էին, նշանաւոր էր Մեծ. Յարութիւն էֆէնտի Մանուկեանի որդւոյն դեռատի Գառնիկին կարդացած Թուրքերէն ճառն, որ իւր ընտիր առոգանութեամբ, համարձակ շարժումներովն և բարձր ձայնով զմայլեցուց ժողովուրդն, որ քանիցս ընդհատեց ճառախօսն իւր ծափահարութիւններով մանաւանդ երբ Ն. Կ. Վեհափառութեան և Ամենապատիւ Ս. Պատրիարք Հօր համար մաղթանքներ կընէր։

Հանդիսին խիստ յուզիչ մասն էր բնականաբար վկայականաց բաշխումըն։ Շրջանաւարտ աշակերտք Հոգաբարձութեան ատենապետին ձեռքէն ընդունեցան իւրեանց վկայականներն մինչդեռ Ատենադպիրն դափնեայ պսակներով կը զարդարէր նոցա գլուխն։

Այս միջոցին վարժարանի բարեջան տնօրէն Մեծ. Գրիգոր էֆէնտի Ջաքարեան ընտիր խրատական մի խօսեցաւ շրջանաւարտից, բարձր ու վեհ գաղափարներով յորդորեց զա-

նոնք աշխարհի ասպարէզին մէջ, ուղղամտութեամբ և աշխատասիրութեամբ և մաքուր բարոյականով և ազգասիրութեամբ փայլիլ և պատուել ազգին ։ Ցնօրէնն՝ երախտագիտութիւն յայտնեց Հոգաբարձութեան և գիւղի հասարակութեան որ վստահութեամբ կը պատուէր զինքն ։

Շրջանաւարտ աշակերտներէն Պ. Տիգրան Թիւրապեան յուզեալ ձայնիւ՝ Յասյք բարեւ՛ ըսաւ իւր ընկերակցաց խորին երախտագիտութեամբ իւր դաստիարակներու, տնօրէնին և Հոգաբարձուաց ։ Զօր կարգի աշակերտներէն Պ. Արամ Բարսեղեան խիստ գեղեցիկ կերպիւ պատասխանեց երթա՛յք բարեաւ ըսելով ։

Նոյն շրջանաւարտ աշակերտաց մին Պ. Տիգրան Կամսարական խիստ լաւ կերպիւ խօսեցաւ ուսման և գիտութեան վրայ և քանիցս արժանի եղեւ ծափահարութեանց ։

Որոտընդոստ ծափահարութիւնք ողջունեցին Պէրպէրեան էֆէնտիի 'ի բեմն ելլալն ։ Յիշեալ էֆէնտին, 'ի գիմաց Ուսումնական խորհրդոյ գոհունակութիւն յայտնեց վարժարանի ընթացից մասին, վկայելով թէ ներկայ գտնուած էր քննութեանց և անչափ ուրախ եղած տրուած գոհացուցիչ պատասխաններէն և հետեւցուց թէ Արամեան վարժարանը այսօր ազգային առաջին վարժարաններն է ամէն տեսակէտով և անհնարկութիւն մ'ընելով Գատը-գիւղի 14 տարի առաջ ունեցած վարժարանի զոր ինքն կը տնօրինէր, ներկայացուց թէ որչափ փոփոխութիւն կատարուած էին և թէ տարիներ անցնելով Գատը գիւղի հասարակութիւնն կարող է եղած 100 ոսկի ամսական ծախք ընել իւր վարժարանին և առաջին կրթական հաստատութիւնն ընել զայն, եւայլն եւայլն ։

Արդէն հանրածանօթ է Պէրպէրեան էֆէնտիի պերճախօսութիւնն, ուստի աւելորդ կըլլայ ըսել թէ իւր ատենաբանութիւնն քանիցս ընդմիջեցաւ ծափահարութեամբք և ժողովուրդ իւր փափաքանաց առջեւ խիստ կարճ կը գտնէր այն ատենաբանին խօսքերն և եթէ ժամերով խօսէր, ոչ ոք պիտի յագենար ։

Օրն տարաժամած լինելով, ժողովրդեան մէջէն շատ մը խօսելու փափաքող չկրցան իրենց սրտի զգացումներն յայտնել ։ Նոցա ամենուն կողմէն Գեր. Հայր Ինֆիեճեան խիստ պերճախօս լեզուաւ յայտնեց իւր շնորհակալութիւններն, օրհնեց Հոգաբարձութիւնն, տնօրէնն, և ուսուցիչն և յորդորեց չհնազանդ ազգային վերակենդանութեան գործոյն մէջ ։ Հանդէսն փակեց գեղին քարոզիչ Գեր. Եղիշէ վարդապետ Այվազեան կարճ բայց ազդու ճառով մը և "պահպանիչ„ մը ըսելով Աստուածային օրհնութիւն հրաւիրեց ամենուն վրայ ։

Ժամը տասն անցած էր երբ ժողովուրդն սկսաւ ցրուիլ գոհ և զուարթ և այդ օրուան գեղեցիկ յիշատակն տանելով ի միասին ։

Հանդէսէն վերջն վաճառահանդէս մը տեղի ունեցաւ, որ կը բաղկանար աշակերտուհեաց գեղեցիկ ձեռագործներէն և զորս կը վաճառէին գրեթէ դիւթմամբ գիւղին երեւելի տիկնայք ։ Սոյն վաճառահանդէսէ գոյացաւ գրեթէ 30 Օսմ. ոսկի ։

ՄԻԹԱԼԱՍԷԸ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Արամեան մէքթէպի չակիրտանընտան Մանիկեան Ցարութիւն էֆէնտինին մախտումը Պ. Գառնիկին իրատ իթմիշ օլտուղու Թիւրքճէ նութգու տիւնքի նիւսխէմիզտէ իյան իթմէքտէն մագսէտ, մէքթէպի մէզգուր իտարէսի թարաֆընտան լիսանը լէթաֆէթիյանը Թիւրքինին թէտրիսի պապընտա իպրազ պույրուլակէլէն հիմմէթի թագտիրտէն իպարէթ տիր ։ Վագաա տա էֆրատը միլլէթ՝ քէնտի ճինսինէ պօրճլու օլտուղու վադիֆէյի իյֆա իտէպիլմէք իչին, լիսանը մատէրզատը օլան Նըմէնիճէյի գայիտէթէն պիլմէկէ մէճպուր իսէ տէ, մէթպույի մուֆախամըմըզ օլան տէվլէթի Օսմանիեէնին լիսանը րէսմիսի պուլունան Թիւրքճէյի տախի քէնտի սէլամէթի, վէ մէնաֆիինին թէէմին ու պագասը իչին էօյրէնմէկէ չարթ մագամընտա օլարագ, հէմ մէճպուր վէ հէմ չարէսիզ տիր ։ Բէզգալիք Ֆրանսըզ եախօտ պիր էճնէպի լիսանընը պիլմէք, իլմ ու մէարիֆ եօլունտա քէսպի թէրագգըյէ էն պիւեիւք պիր մէտար, վէ վասիթայի եէկեանէ տիր ։

Մէճմուամըզ՝ քիլիսէլէրիմիզտէ Թիւրքճէ տուա իթմէքլիկի թէկլիֆ իտէն, եախօտ ուսուլ վէ գավայիտի միլլէյի իխլալէ չալըշան վէ պիր թագըմ վահի էֆքեար ու խաեալաթա սաբան թագըմտան օլմատըղը միւթթաղնիի թարիֆ օլմաըյյա պէրապէր, անըն խարիճինտէ օլարագ Օսմանլը լիսանընը հէր նէ օլուրսա օլսուն րէտտ ու թագպիհ իտէնլէրտէն տէ տէյիլ տիր, վէ օլմատըղըմըզ տահ չունուն իչին տիր քի, պու պապտէ միլլէթճէ պիւեիւք պիր զարար կէօրմէքտէ, վէ պազըլարընըն պու եօլտաքի էֆքեարընտա պիւեիւք պիր սէհվ ու խաթա մէվճուտ իտուկինի բանա պիլմէքտէյիզ ։ Հագըգաթէն միլլէթիմիզ՝ մէմալիքի Մահրուսէտէ մէօքիւն վէ զիյըրի ճէնահը սալթանաթը Օէնիյէտէ մահֆուզ պուլունտուղու հալտէ, լաերգը իլէ տէվլէթին լիսանընը պիլմէմէքտէն նէ՞ մուհասէնաթ կէօրմէկէ, եախօտ նէ՞ կիպի մազարրաթլարտան խալի գալմաեա իւմիտ վար տըր ։ Նէկէրչի նուսուֆեան Տիգրան էֆէնտինին Արամեան մէքթէպի թէվզիի միւքեաֆաթը զիյնէթինտէ հագգը իլէ պէեան պուեուրտուգլարը էսաս խիլաֆընտա, ֆիքր ու մագսէտ [illegible] եէրինէ [illegible] եարըմագ, եանի մէնաֆիի սահիհէյի միլլէթի թէրք իլէ, սըրֆ խուեալաթա խըզմէթ իթմէք, վէ տայիմա միւթէզարրըր վէ րախնէտար օլմագ իսէ, օնա հիչ տիւեէճէկիմիզ եօգ տուր ։ Հալպուքի միլլէթին թէէմինի մէնաֆիի, պագա վէ սէլամէթի, վէ քէսպի թէրագգը իյէմէսի, վէ նէզտի տէվլէթտէ տայիմա բալլագ վէ միւչէրրէֆ պուլունմասը, Թիւրքճէ, հէմ տէ իյի Թիւրքճէ պիլմէկէ միւթէվագգըֆ օլուպ, պու գայիտէ խիլաֆընտա պուլունմագ իսէ, զէվզէկլիք վէ տաէթա միլլէթի ալտաթմագ տիմէք տիր ։ Պինաէն ալէյհ Արամեան մէքթէպ իտարէսինին պու էֆքեարտա պուլունմասըղը վէ Թիւրքճէ լիսանընըն թէտրիսի պապընտա միրտիքլէրի էհէմմիյէթ՝ պիզճէ, վէ միլլէթինի տէյիլ սէօզ, իլլա պիլ ֆիիլ սէվինմէրճէ չայեանը թէպրիք վէ թահսին տիր ։

ԳԱԲԹԱՆ ԱՆՏՐԷԱՆԸՆ

ՄՈՒՀԱՔԷՄԷՍԻ (1)

Ցուլիս 16

[illegible]

Սաաթ 4տէ, հէյէթի մահքէմէ՝ րէյիս Ապտ-իւլ-Գաֆֆար էֆէնտիտէն վէ տէօրթ նէֆէր ազատան միւրէթթէպ օլտուղու հալտէ, տայիրէի մուհաքէմէէ տախիլ օլտու ։

Րէյիսին էմրի իւզէրինէ, մազնուն ալէյհ վէ քէնտիսիյլէ պէրապէր տէրտէսթ իտիլմիշ օլան տիկէր իքի չախս, ժանտարմալար մարիֆէթիյլէ իչէրի կիրտիրիլտի ։

Հագըրունտան հէրքէս, գաբթան Անտրէաըը կէօրմէք իւզրէ, պիրի պիրինի տիւրթիւշտիւրտիւ ։

Գաբթան Անտրէա՝ ուսուլու գանըր կիպի պիրի օլմաերագ, օրթա պօյլու, ումուզլարը չըգըգ, վէ արասըրա սինիր չէքիլմէսինէ թապի, վէ 50 չագլարընտա զայիֆ, վէ լէհճէսի՝ մուճիպի նէֆրէթ վէ կէօզլէրի գըր պիր ատէմ օլուպ, պագըշը տայիմա ֆըըլտագ կիպի տէօնմէքտէ իտի ։

Պիրաքիս մէրգումուն ավուքատը տէն Անասթաս Բէվէնտօբուլօ նամ չախս, կիւզէլ վէ տինճ կէօզլէրի մավի վէ ալթէչի, վէ քէնտիսի 30 չագլարընտա օլուպ, հաքիմլէրէ վագիֆանէ սիզճէ կէօզ կէզտիրմէքտէ, վէ խալգը պէյնինտէ հասըլ իթտիկի մէրգումտան տօլայը թէպէսսիւմ իյլէմէքտէ իտի ։ Իւչիւնճիւսիւ իսէ, գաբա պիր հէրիֆ իտի ։

Ցավա մէքիլլէրինտէն վալիպաքի վէ Սէրգիս էֆէնտիլէր, մազնուն ալէյհիմէ իճրայի վէքեալէթ մէմուր օլուպ, միւտտաիի ումումի Մարգար էֆէնտի, քէնտի միւտտաիի ումումիլիք քիւրսիսինտէ օթուրմուշ իտի ։

Րէյիս՝ գաբթան Անտրէաեա.- Իսմինիզ նէ՞ տիր ։

Գաբթան Անտրէա.- Եօրկի Լիալուգօս տուր, ֆագաթ Նիւրգօբուլօս վէ եա Բէրիֆանօս իսիմլէրիյլէ տէ թէսմիյէ օլունուրում ։

Րէյիս.- Նէ՞րէտէ տօղմուշսունուզ ։

Գաբթան Անտրէա.- Եունանիսթանըն Արկօս չէհրինտէ ։

Րէյիս.- Նէ՞ գատար վագըթ տըր քի, Անատօլուտա իգամէթ իտիեօրսունուզ ։

Գաբթան Անտրէա.- Սէքիզ այ մահպուսիեէթիմ հիսապ օլունմագ, պիր սէնէտէն պէրի տիր ։

Րէյիս՝ մէրգումուն սըրտ "Ըտ" վուգուպուլան եօլճուլուգլարը սէպէպիլէ սորտուղունտան, գաբթան Անտրէա, հայվան թաճիրի օլտուղունու, տայիմա կիտիփ կէլմէսի պունտան նէշէթ իթտիկինի սէօյլէտի ։

Րէյիս գաբթան Անտրէաեա վագը օլան այնի սիւալլէրինի, իքինճի մազնուն ալէյհէ տախի արզ իյլէտի ։

Իքինճի մազնուն ալէյհ.- Իսմիմ Անասթաս Բէվէնտօբուլօ տուր. ան ասըլ Արկօսլու իսէմ, ֆագաթ Նօբլիտէ իգամէթ իտէրիմ ։ Սանաաթըմ թիւճճարլըգ վէ գօմիսիօնճուլուգ տուր ։

Մէզգիւր սիւալլէր իւչիւնճիւ մազնուն ալէյհէ տախի արզ իտիլտիկինտէն, մէրգում,

— Իսմիմ Սթամօս տուր, վէ Պանտըրմատա տօղմուշ օլուպ, օրատա պագգալլըգ իթմէքտէյիմ ։

Պաշէհու Մարգար էֆէնտի, րէյիսին էմրի իւզրէ իթհամնամէյի օգուտու ։ Իշպու իթհամնամէտէ, իւչ մազնուն ալէյհիմ հագգընտա իսնատ օլունան ճինաէթլէր վէ ֆէնալըգլար պէր թաֆսիլ թաատատ օլունմուշ իտի ։ Մէրգումլար, Թիւրքճէ պիլմէտիքլէրինի պէեան իթմիշ օլտուգլարընտան, իթհամնամէ Բումճայա թէրճէմէ օլունարագ, քէնտիլէրինէ թէպլիղ գըլընտը ։

Րէյիս մազնուն ալէյհիմէ.- Պունա պիր տիւեէճէյինիզ վա՞ր մը տըր ։

Մազնուն ալէյհիմ՝ իւչիւ պիրլիքտէ.- Քիմսէլէրին ալաճըլը իթտիկինիզի պիլմէեօրուզ ։ Պիզ Նամուսլու քիմսէլէրիզ, պիզի մէմլէքէթէ թանըրլար ։

Գաբթան Անտրէա.- Պէնիմ, Եօրկի Լիալուգօս օլտուղումու վէ Արկօսլու օլտուղումու իսպաթ իթմէք իւզրէ, պիրքաչ նէֆէր չահիտ կէօսթէրէպիլիրիմ ։

Րէյիս.- Պու էֆքեարընըզտա իսրար իտիեօ՞ր մուսունուզ ։

Մազնուն ալէյհիմ.- Էվէթ, պիզիմ գաբահաթըմըզ եօգ տուր ։

Մուհաքէմէ խիթամ պուլուր ։

Ցուլիս 17 մուհաքէմէսի

Իշպու մուհաքէմէտէ չահիտլէրին իֆատաթը խիթամ պուլտու ։ Իֆատաթը վաղըա, բէք միւսէյրրահ վէ գաթի օլտուղլարընտան, պիր տէրէճէ էհէմմիյէթիյէյի վար տըր ։

Վագը օլան իֆատէլէրտէն, հիւքիւմէթ իչին էն զիեատէ գըյմէթլի վէ մազնուն ալէյհլէր իչին էն զիեատէ խաերըրը՝ Մագնիսա հապսխանէսի միւտիրի Մէհէմմէտ աղանըն, վէ չիֆթճի Հաճի Օսմանօղլու Սիւլէյմանըն վէ Գօնեալը օղլու Պէլինին իֆատէլէրի տիր ։

Րէյիս՝ էվվէլ խիթիեալլըտա, գաբթան Անտրէաեա, պու տէֆաքի տէրտէսթիյէթինտէն էվվէլ, մահպուս օլմատըղը սիւալ, վէ օ տախի խայր ճէվապը իլէ մուգապիլէ իյլէտի իսէ տէ, հապսխանէ միւտիրի Մէհէմմէտ, մէզպուր իֆատէյի քեամիլէն թէքզիպ իթտի ։

Րէյիսին՝ ատէթտէն օլան սիւալլէրտէն սօնրա, հապսխանէ միւտիրինտէն, Անտրէա իսմինտէ պիր մահպուս օլուպ օլմատըղը սիւալինէ գարչըլըգ միւտիր չէօյլէ ճէվապ վէրտի ։

— Պունտան պիր սէնէ ագտէմ, ժանտարմալար, Մագնիսա հապսխանէսինէ սիրգաթ մատտէսիյլէ մազնուն վէ Անտրէա իսմինտէ պիրինի կէթիրտիլէր ։ Մէրգում, հապսխանէտէ իքի այ գատար գալտըղը հալտէ, ասլա խիթիճվապ օլունմամը, վէ մուախարէն ամիրլէրիմտէն ալտըղըմ էմր իւզէրինէ մէրգումու սալը վէրտիկիմտէ, տիկէր մահպուսլար, պանա, "Պիզ ուֆագ թէֆէք մատտէլէրտէն տօլայը միւթթէհիմ օլտուղումուզ հալտէ, պիզի հապսխանէտէ սագլար, հալպուքի պէօյլէ պիր ատէմի սալը վէրիրսինիզ" տէտիլէր ։ Պէն տէ քէնտիլէրինէ, "Պու ատամըն տաւաճըրը օլմատըղընտան, չիւփհէսիզ սիզտէն զիեատէ պիլիրսինիզ տըր" տէյի ճէվապ վիրտիմ ։ Անլէր իսէ, "Աճայիպ", օ ատէմին՝ էսալէթի տիւչարը տէհչէթ գըլան հայտուտը մէչհուր գաբթան Անտրէա օլտուղունու պիլմէեօրմուսունուզ" տէյի իլավէ իթտիլէր ։

Րէյիս՝ չահիտէ.- Իշպու մահպուսունուզու կէօրսէնիզ թանըր մըսընըզ ։

Շահիտ.- Շիւպհէսիզ թանըրըմ ։

Րէյիս՝ մազնուն ալէյհիմ իւչէրի կիրտիրիլտիքտէն սօնրա.- Պունլարտան հանկըսը տըր ։

Շահիտ՝ պիլա թէրէտտիւտ վէ պարմագըյլա գաբթան Անտրէաեը կէօսթէրէրէք.- Իշթէ չու տուր ։

Պու իֆատէ՝ հէյէթի մահքէմէեի վէ սամիինի միւթէէսսիր գըլըտը, վէ մազնուն ալէյհ տախի ալթիւմ օլուպ, րէնկի պիր ազ սօլտու ։

Րէյիս՝ իշպու չահիտէ պէեանը թէչէքքիւր իտիպ, Հաճի Օսմանօղլու Սիւլէյմանըն իչէրի կիրտիրիլմէսինի էմր իյլէտի, վէ մէրգումա, մահքէմէեէ չարգըյաըըը սէպէպլէրինի իզահտէն սօնրա, գաբթան Անտրէաեը թանըեըպ թանըմատըղընը սիւալ իթտի ։

Շահիտ.- Բէք իյի թանըրըմ, չու տուր ։ (Բարմագըյլա մազնուն ալէյհի կէօսթէրէրէք ։)

Րէյիս.- Պու ատամը սիզ նէ՞րէտէ, նէ՞ վագըթ վէ նա՞սըլ թանըտընըզ ։

Շահիտ.- Իքի սէնէ էվվէլ, ամիսէմինտէն իւչ քիչի իլէ, Պաերնտըր եագընընտա վագը չիֆթլիկիմէ կէլէրէք, «գօրգմա, պէն գաբթան Անտրէաեըմ» տէտի ։ Քէնտիսինէ սու վէ թաամ իքրամ իթմէք իսթէտի իսէ տէ, գապուլ իթմէտի ։ Զօրտան սէնէ իքինճի տէֆա օլարագ, կիճէ վագթը էվիմէ կիրիպ, պիր ազ օթուրտու, վէ էլպիսէսինի թէպտիլ իթտիքտէն սօնրա գըրլարա կիթտի ։

Րէյիս.- Մահրէմանէ սիզէ պիր չէյ սէօյլէտի մի ։

Շահիտ.- Խայըր, եալընըզ քէնտիսինին գաբթան Անտրէա օլտուղունու, վէ քէնտի ավինէսի թարաֆընտան պանա պիր ֆէնալըգ օլմամասը իչին նէզարէթ իտէճէկինի թէքրարլամըշ ։

Րէյիս.- Նէ՞ լիսան իլէ կէօրիւշիւեօրտու ։

Շահիտ.- Թիւրքճէ ։

Հաճի Օսմանօղլու Սիւլէյման չըգտըգ, Գօնեալը օղլու Պէլի իչէրի կիրտի, վէ չու եօլտա չահատէթ իթտի. "Պիր կիւն, Մէնէմէնէ եագըն Ցէյրմէնճիլէրտէքի չիֆթլիկիմէ կիտէրքէն, միւսէլլահ օլարագ պէշ քիշի գարշըմա չըգտը, վէ պունլարտան էն միւսինի օլան վէ րէյիսի էշգըեա գանն օլունան պիրի՝ եանըմա կէլիպ, մէմլէքէթին ատէմլէրի վէ ահվալը սայիրէսի իւզէրինէ պէնտէն մալումաթ իսթէտի ։ Թաւըր ու հարէքէթլէրինտէն հայտուտ օլտուգլարընը անլատըմ, պու ատէմլէր, պանա հիչ պիր ֆէնալըգ իթմէտիլէր ։ Հաթթա իչլէրինտէն պիրի, րէյիսլէրի օլան գաբթան Անտրէանըն էմնիյէթինի գազանտըրմագ տօլայը պէնի թէպրիք իթտի, վէ պէնիմլէ կէօրիւչէն հայտուտուն գաբթան Անտրէա օլտուղունու կէօսթէրտի քի, «իշթէ չու տուր„», տէյի իլավէ իթտի մէրգում Պէլի, մազնուն ալէյհլէր գաւնաբէսինտէ օթուրմուշ օլան իւչ չախսլար իչինտէն պաշլըճա մազնուն ալէյհի իրաէ իթէրէք ։

Մազնուն ալէյհլէր ավուգաթը վասըլաքի էֆէնտինին պազը իթիրազաթ պէեանընտան սօնրա, մահքէմէ թաթիլ օլտու ։ (Է)

ՄԻՒԹԷՆԷՎՎԻՑԷ

Ենի պիր Բալօն.- Պու տէֆա Ամէրիգատա պիր բալօնօճու, տէհչէթլի մուհարէպէ ալէթի կիպի գուլլանըլըր վէ չիֆթ պիր եէնի բալօն իհտաս վէ իխթիրա իյլէմիշ տիր ։ Իշպու ճէսիմ ալէթ, գօյրուգլու իքի բալօնտան իպարէթ օլուպ պունուն աչէնք թախթասը պիր տիր, եալընըզ ալէթլէրի վէ քէմիքլէրի չիֆթ օլուպ, պու բալօն իսէ, իքի քիչինին գարշը պէ գարշը օթուրարագ, չալըշապիլէճէքլէրի պիր սուրէթտէ իմալ գըլընմըչ տըր ։

Բէօյիւք պիր ճէսարէթ.- Ճօն Թրայնոր իսմինտէ պիր Ամէրիգալը գաբթան, չու էսնատէ, քիւրէքլէ սէյր ու հարէքէթ իտէր պիր սանտալ իլէ Աթլանթիգ տէնիզինի կէչմէքտէ տիր ։ Միւմաիլէյհ, Յուլիսին 7նճի կիւնիւ մէմալիքի միւթթէհիտէի Ամէրիգանըն Նէվհավէն չէհրինտէն հարէքէթ իթմիշ, վէ կէչիտտէն չըգընճաեա գատար, սանտալընը, լիմանըն քիւչիւք վափօրլարընտան պիրինին արգասընտա պաղլամըշ տըր ։ Իշպու սանտալ, Թէր-Նէօվ սէվահիլի պալըգճըլարը թարաֆընտան գուլլանըլան սանտալլարտան օլուպ, 17 գատէմ պօեու վար տըր ։ Մ. Թրայնոր, սէյահաթընըն եիւզ կիւն գատար իմթիտատ իտէպիլէճէկինի թախմին իթմէքտէ իսէ տէ, պէրապէրինէ ալթը այլըգ էրզագ ալմըշ տըր ։ Բիֆագաթընտա իսէ, Ժամպօ իսմինտէ օլան քէլպինտէն մաատա րէֆիգի պուլունմամագտա տըր ։ Իշպու քիւսթախ սէյահընըն ազիմէթ վէ հարէքէթինի խապէր վիրէն թէլէկրաֆնամէտէ, միւմաիլէյհին Եվրոբա սէվահիլինտէ հա՞նկը ճիհէթէ եանաչաճաղը պէեան օլունմամըշ տըր ։

Բուսիատա գարը գօճա պօշամագ.- Պու քէրրէ Բուսիատա գարը գօճա պօշամագ մէսէլէսինէ էֆքեարը ումումիեէյի իշղալ պաշլամըշ տըր ։ Վագաա Բուսիա մէմալիքինտէ գարը գօճա պօշամագ ուսուլի ճարի իսէ տէ, պու տէֆա Բուսիա ասլիեէ Նազըրը, պիրլիքտէ եաշամագ իմքեանը օլմայան գարը գօճալարըն պօշանմասընը տահա զիեատէ թէսհիլ իթմէք իւզրէ, եէնի պիր գանուն լայիհասը իլէ մէշղուլ օլմագտա տըր ։ Կէրչի պու եէնի լայիհանըն միւնտէրիճաթը սահիհէն հէնուզ մալում տէյիլ իսէ տէ, թէէմին խուլուտիկինէ նէզարէն, մէվճուտ օլան գանունու խայլի տէն խայ-

(1). Իշպու դայէթլէ չայեանը տիգգաթ օլան մուհաքէմէնի պէեան իթմէզտէն էվվէլ, չուրաեը օգուեանլարըմըզա պիլտիրիրիզ քի, պու չախս՝ կէչէնլէրտէ Խզմիր հիւքիւմէթի մահէլլիեէսի թարաֆընտան տէրտէսթ օլունարագ, հայտուտը մէչհուր գաբթան Անտրէա օլտուղու իտտիա իտիլտիկի հալտէ, քէնտիսի, Եսանըլը պիւեիւք պիր թաճիր օլտուղունու իտտիա իտմէքտէ պուլունմուշ, վէ իշ նիհաեէթ մուհաքէմէէ զարար վէրիլմիշ տիր ։ Պունուն պիր գաչ րէֆիգի տահա վար տըր քի, պունլար տախի մուհաքէմէ օլունաճագլար տըր ։

լի Թատիլ իյլէմէք տիր, զիրա չիմտի-քի գանուն իգթիզաըննա, եալընըզ իքի վագըատա, եանի պիրինճիսի, գարը վէ գօճատան հէր պիրինին զի. Նաքեարլըգտա պուլունտուղու իւչ չաճիտ մարաֆընտան Թաստիգ ի-տիլտիկլինտէ, վէ իքինճիսի, էկէր գա-ըըճա գօճատան պիրինին 7 սէնէ խա-նէսինտէն ղայպուպէթ իյլէտիկի Թէ-պէյիւին իմ'տիկլինտէ, պօշամագըըզ գապիլ տիր։ Հալպուքի եւնէ գա-նունտա, գարը գօճա պօշամասը ի-չին պիր Թագըմ եէնի միւսաատէյէր օլունաճաղը կիպի, զինաքեարըըզ ի-չին իսԹէնիլէն իսպաԹ տախի էվվէլ-քի գապիլտէն օլմաեաճագ, վէ գա-ըը գօճանըն խանէլէրինտէն 7 սէնէ ղայպուպէԹլէրի միւտտէԹի ԹէՆզիլ գըլընաճագ տըր։

ՄԻԱՑԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ՀԱՑՈՑ
ԱԶԳ

Տնօրէն ժողովս կը փութայ ծանուցանել թէ Կիլիկեան վիճակահանութիւնը կատարուած է կիւրակէ օր Րումէլի-Հիսար, բարձր Հայիմ բաշայի պարտիզին մէջ 'ի ներկայութեան բազմաթիւ պատուաւոր ազգայնոց, և շահուած են հետեւեալ թիւերն ·

1	229	452	646	817
3	235	453	649	825
15	243	457	623	829
18	248	458	628	839
25	250	472	629	841
35	263	474	635	844
41	276	475	651	846
42	278	476	661	859
56	289	480	668	860
67	290	484	671	863
70	297	501	676	871
78	340	502	692	872
90	345	504	703	878
94	347	506	706	880
115	320	515	716	881
128	328	520	725	893
134	329	528	729	914
135	336	534	734	916
144	351	536	736	920
150	356	555	746	923
152	383	557	749	934
155	386	558	755	952
171	403	560	757	963
174	411	564	787	969
197	412	584	794	980
198	417	591	799	991
202	420	595	804	993
216	441	604	806	997
217	444	608	808	999
225	448	614	812	1000

Այս թիւերն 'ի ձեռին ունեցող Պատ. Ազգայինք կարող են ամէն օր ժամը 2 էն մինչեւ 10 դիմել Ընկերութեան գրասենեակն, Ղալաթիա Կէօշէ օղլու խան, թիւ 12 և ստանալ իրենց շահած նուէրներն ։

'Ի Դիմաց Հայոց Միաց. Ընկերութեանց Տնօրէն Ժողովոյ
Վ. Ատենադպիրի Վ. Ատենապետի
[illegible]
24 յուլիս, 1884
Կ. Պոլիս.

ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՑԷ

Բարիս, 4 օգոստոս

Մէճլիսի մէպուսան վէ մէճլիսի աեանտան միւրէքքէպ օլարագ Թէշքիլ օլունան գօնկրէ եախօտ մէճլիսի ումումիյի միլլիէ, գանունը էսասինին զըսմէն Թատիլ ու Թէպտիլէսինի տէրիւհտէ իյլէտիկի հալտէ, պու կիւն Վէրսայլտա քիւշատ օլունմուշ տուր։

Իւչպու իճթիմատէ բէք չիտտէթլի հատիսէլէր վագը օլմուշ վէ էքսէրիէէթին հէյէթի վիւքէլա լէհինտէ օլաճաղը մուհագգագ պուլունմուշ տուր։

Մէզքիւր գօնկրէ, Թատիլ ու Թէպտիլէ լայիհասընըն Թէտգիգինէ մէմուր օլմագ իւզրէ, եարըն պիր գօմիսիօն ինԹիխապ իյլէեէճէք տիր։

Վէրսայլ, 5 օգոստ.

Գանունը էսասինին Թատիլ ու Թէպտիլէսի լայիհասընըն Թէտգիգինէ մէմուր օլաճագ գօմիսիօն քեամիլէն, հէյէթի վիւքէլա լէհինտէ պուլունան ազալարտան միւրէքքէպ օլարագ, պու կիւն ինԹիխապ օլունմուշ տուր։

Հօնգ-գօնկ, 3 օգոստոս

Ամիրալ Գուրպէ, Ֆօրմօզ ատասընտա հիւճում իտէրէք, Քէլունկ լիմանըյլա մատէնլէրինի զապթ իթմիշ տիր։

Րոմա, 5 օգոստոս

Տէրսաատէթ Բաբա վէքիլի մօնսէնեօր Րօթէլլի' Պրիւսէլ բաբա վէքիլլիկինէ, վէ մօնսէնեօր Ֆէրրաթա, Տէրսաատէթ բաբա վէքիլլիկինէ Թայինն օլունմուշլար տըր։

Աթինա, 5 օգոստ.
սաաթ 1 տագըգա 20 ազշամ.

Սէրայը զրալիտէ չիմտի պիր հարիգ զուհուր իթմի, Ֆագաթ րիւզկեարըն չիտտէթինէ բաղմէն, աթէշին էօնիւ ալընապիլէճէկի մէմուլ տըր։

Աթինա, 5 օգոստ.
սաաթ 5 տագըգա 20 ազշամ

Հարիգ' րիւզկեարըն չիտտէթլիյէ Թէվգէլատէ արթմըշ տըր, վէ սարէյէթի մունԹազամէտէ խարիճն մուավէնէթէ բաղմէն ասքէր վէ խալգ' Թէհի եէրտէ աթէշէ գարշը ուղրաշմագտա տըրլար։ Ասքէրտէն 4 քիշի եօլմիւշ, 10ու միւթիւնտէն պօղուլմուշ վէ 8ի եարալանմըշ տըր։

Խանէտանը զրալիէէ մախսուս էչեանըն նագլինէ տէվամ օլունմագտա տըր։

Աթինա, 5 օգոստոս սաաթ 8

Աթէշ' իւսթ գաթը իսթիլա իթմիշ օլուպ, հէման սէրաեըն Թէքմիլի եանմըշ տըր։ Զայեաթ ու Թէլէֆաթ բէք պիւեիւք տիւր։

Թուլումպաճըլար, պահրիէէ վէ պէրրիէէ ասաքիրի, չայեանը հայրէթ սուրէթտէ հարէքէթ իթմիշլէր տիր։

Աթինա, 5 օգոստոս ագշամ

Պու սապահ, սաաթ 11 սուլարընտա, սէրաեը զրալիտէ պիր հարիգ զուհուր իտիպ, իւչիւնճիւ գաթըն եարըսը քեամիլէն միւհթէրէք օլտու։ Թուլումպա ալաեըըն զայրէթինէ բաղմէն, հարիգ, ագշամա գատար տէվամ իտիպ, անճագ օլ էսնատէ պասաըըլտը։ Էսնայի հարէքէթլէրինտէ, Թուլումպաճըլարտան բէք չօգլարը եարալանտըլար։ Էպնիէէնին պագիեէսի գուրթուլտու։

Մարսիլեա, 5 օգոստոս

Պու կիւն գօլէրատան 7 վուգուաթ օլտու։

Թուլօն, 5 օգոստոս

Պու կիւն գօլէրատան 3 քիշի եօլտու։

MAISON DEMILLEVILLE
ՏԸՄԻԼՎԻԼ ՄԱՂԱԶԱՍԸ
ՊԷՅՕՂԼՈՒՆՏԱ ՏՕՂՐՈՒ ԵՕԼՏԱ ՆԻՒՄԷՐՕ 303

Եօլթէտէն պէրու մօտա գատըն էլպիսէլէրի, վէ գատըն վէ էրքէքլէրէ մախսուս պէեազ չամաշըր վէ սայիր նէֆիս մալլէր ճիհէթիյլէ քէսպի չէօհրէթ իթմիշ, վէ ֆէվգ էլատէ իթիպար գազանմըշ օլան մէզքիւր մաղազա, պու տէֆա տախի հէր վագըթքի կիպի լիգիտասիօն իթտիկլինտէն, եանի մէվճուտ օլան իբէքլի, եունլու վէ եէնի ըէնք վէ սօն մօտա օլան էնվայի գումաշ, էրքէք վէ գատըն չամաշըրլարը, ֆանէլա, չէմսիէէ, էլտիվէն, մէնտիլ, չօրապ, գրավաթ վէ տահա սայիր ղաեէթ նէֆիս մալլէրինի էհվէն ֆիեաթլէ սաթմաճաղընտան, իսթէեք իտէն զէվաթըն մէզքիւր մաղազաեա Թէշրիֆլէրի պէկ խասսա Թավսիէէ օլունուր։

ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ
ՆԱՄ
ԱՆՕՆԻՄ ՇԻՐՔԷԹ

ՍԷՐՄԱՅԷՍԻ **200.000.000** ՖՐԱՆԳ ՏԸՐ

ՄԷՐՔԷԶԼԷՐԻ

ԼԻՕՆ	ԻՍԿԷՆՏԷՐԻԷ
ԲԱՐԻՍ	ԳԱՀԻՐԷ
ՄԱՐՍԻԼԻԱ	ԲՕՐՍԱՅԻՏ
ԼՕՆՏՐԱ	ՄԱՏՐԻՏ
ԲԷԹՐԷՍՊՈՒՐԿ	ՃԻՆԷՎՐԱ

վէ սայիրէ վէ սայիրէ

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ ԱՃԷՆՏԷԱՍԸ
Գալաթատա Մէրթէպանի սօգաղընտա Ն. 10 Եագուտ խանը

ԱՃԷՆՏԷԱ ՇԻՒՊԷՍԻ
Սթամպօլտա Սուլթան Համամը սօգաղընտա Հաճօբուլօ խանը տըր։

ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ պիլճիւմլէ պանգալարա այիտ մուամէլաթը տէրիւհտէ իտէր։
Էսհամ իւզէրինէ իգրազ իտէր։
Էսհամ բէհէին ալարագ հիսապը ճարի աչար։
Ֆրանսայա վէ սայիր էճնէպի մէմլէքէթլէրինէ բօլիչաքէշիտէ իտէր։
Համիլինէ էտա օլունմագ իւզրէ գրէտիթօ քեաղըտլարը վէրիր։
Պօրսա իշլէրի իչին վէրիլէն էմրլէրի իճրա իտէր։
Էսհամ հըֆզ իտէր։
Թէսլիմ օլունան նագտը գապուլ իտէր, վէ մուգապիլինտէ չէքրայիթի մալիւմէ իլէ պօնօլար վէրիր։
ՍԹԱՆՊՕԼ ԱՃԷՆՏԷԱՍԸՆԸՆ ՇԻՒՊԷՍԻ պանգա իշլէրինտէն մաատա, էմթաա իւզէրինէ տէ գարզըն աչէ վէրիր։ Քէզալիք մէզքիւր չիւպէ արտիեէտէ գալաճագ օլան էմթաայը կէօմրիւքտէ ալըր սադլար, վէ Սթամպօլտա վէ եախօտ մէմալիքը էճնէպիէէտէ սաթըլաճագ էմթաայա տա գօմիսիօնճըլըգ իտէր։
Տէբօսը Սթանպօլտա Զիչէք բազարընտա 31 նումէրօլու մահէլլտէ վագը տըր։

ԻՏԱՐԷԽԱՆԷՅԻ
ՄԷՃՄՈՒԱՅԸ ԱԽՊԱՐ
ՊԷՅՕՂԼՈՒ ՇԻՇԼԻ ՍՕՖԱՂԸ Նո 5

Իւչպու իտարէխանէտէ, էլսինէյի միւխթէլիֆէ իլէ, եանի Էրմէնիճէ, Ֆրանսըզճա, Թիւրքճէ վէ Րումճա ղազէթա, քիթապ, րիսալէ, ճէնազէ պիլիյէթլէրի, քարթը վիզիթ, հէր նէվի իլանաթ քեաղըտլարը վէ սայիրէ ղայէթ Թէմիզ վէ միւչԹէրիլէրի խօշնուտ իտէճէք սուրէթտէ միւթէտիլ վէ էհսալինէ նիսպէթլէ էհվէն ֆիյաթտա Թապ օլունմագտա օլտուղու մալիւմ ամմէյէ իւլումագ իւզրէ, խասսէթէն իլան օլունուր։

ԻՏԱՐԷՅԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Իւչպու 1884 սէնէսի Յունիսին 23 ինճի ճումաա իրթէսի կիւնինտէն իԹիպարէն իտարէի Մախսուսէ վափօրլարընըն վագթը հարէքէթլէրի.

ԱՏԱԼԱՐ ԹԱՐԻՖԻ

Բազար կիւնլէրինտէն մաատա Ատալար ճանիպինտէն Քէօփրիւյէ

Սթ. Տգ.	
11	Պէօյիւք Ատատան Հէյպէլի Պուրկազ Գընալը Քէօփրիւ։
11 45	Բէնտիքտէն Գարթալ Պէօյիւք ատա Հէյպէլի. Գընալը — Պ. Ատատան 12 30տէ։
2 10	Գարթալ Պէօյիւք ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ Գընալը. Պէօյիւք Ատատան 2 30 տա
8	Բէնտիք, Գարթալ, Պէօյիւք ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը։ — Պ. Ատատան սաաթ 8 45 տէ. [1]

Քէօփրիւտէն Ատալար ճանիպինէ

2	Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք։ [2]
8 45	Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա Գարթալ
9 45	Գընալը Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք։
10 45	Գընալը Պուրկազ Հէյպէլի Պ. Ատա։

Բազար կիւնլէրի Ատալար ճանիպինտէն Քէօփրիւյէ

11	Պէօյիւք ատա Հէյպէլի.
11 15	Բէնտիքտէն Գարթալ Պ. Ատա. Հէյպէլի. Պուրկազ Գընալը։
7 30	Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ. Գընալը. Գատըքէօյ։
9	Բէնտիք. Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը, Գատըքէօյ։ Պ. Ատատան սաաթ 9 45 տէ

Քէօփրիւտէն Ատալար ճանիպինէ

1 30	Գատըքէօյ. Գընալը Պուրկազ. Հէյպէլի. Պ. ատա, Գարթալ, Բէնտիք։
2 30	Գընալը, Պուրկազ Հէյպէլի, Պ. Ատա։
9 45	Գընալը Պուրկազ Հէյպէլի Պ. Ատա Գարթալ Բէնտիք։

ՀԱՅՏԱՐ ԲԱՇԱ ԹԱՐԻՖԻ

[illegible]

ՔԷՕՓՐԻՒՏԷՆ

Սթ. Տգ.		
12 45	Իզմիտէ հարէքէթ իտէն գաթարա	Ն. 2
5	Հէրէքէյէ կիտէն	4
7 45	Իզմիտէ կիտէն	6
10 25	Կէպզէյէ կիտէն	8
11 50	Բէնտիքէ կիտէն	10

ՀԱՅՏԱՐ ՓԱՇԱՏԱՆ

12 20	Բէնտիքտէն կէլէն գաթ	Ն. 1
1 40	Կէպզէտէն կէլէն	3
5 55	Իզմիտտէն կէլէն	5
8 25	Պիլա Թէսատիւֆ	
11 20	Իզմիտտէն կէլէն	7
12 10	Ֆէներ պաղչէտէն [3].	

[1] Իւչպու սէֆէրլէր ճումաա կիւնլէրի Գատըքէօյիւնէ օղրաեաճագ տըր։

ԳԱՏԸ ՔԷՕՅ ԹԱՐԻՖԻ

Բազար կիւնլէրինտէն մաատա

Քէօփրիւտէն Սթ. Տգ.	Գատըքէօյիւնտէն Սթ. Տգ.
11 30	11 30
12 15	12 15
1	1 —
1 45	1 45
2 30	2 30
3 15	3 15
4 15	4 15
5 30	5 30
8 30	8 30
9 15	9 40
10 —	10 —
10 45	10 30
11 30	11 20
12	12 —

Բազար կիւնլէրի

Քէօփրիւտէն Սթ. Տգ.	Գատըքէօյիւնտէն Սթ. Տգ.
12 15	12 15
1 15	1 15
2 15	2 15
3 15	3 15
4 15	4 15
5 15	5 25
6 15	6 15
9 15	9 15
10 25	10 25
11 30	11 30
12 —	12 —

Գատըքէօյ վափօրլարը իճապը Թագտիրինտէ Հայտար բաշայա ուղրայաճագ տըր։

ՄԱԳՐԻՔԷՕՅ ԹԱՐԻՖԻ

Ծոլաքլէ Մագրիքէօյիւնտէն Քէօփրիւյէ իշլէնէճէք սէֆէր

11	Մագրիքէօյ, Սամաթիա,
1 45	Մագրիքէօյ, Սամաթիա,
9 50	Մագրիքէօյտէն տօղրու Քէօփրիւ։

Քէօփրիւտէն Մագրիքէօյիւնէ
Սապահ

12 50	Տօղրու Մագրիքէօյ։

Ագշամ

8 50	Սամաթիա, Մագրիքէօյ։
11	Սամաթիա, Մագրիքէօյ։

Բազար կիւնլէրի Մագրիքէօյիւնտէն Քէօփրիւյէ

12 50	Մագրիքէօյ Սամաթիա
10	Մագրիքէօյ, Սամաթիա,

Բազար կիւնլէրի Քէօփրիւտէն Մագրիքէօյիւնէ
Սապահ

11 45	Սամաթիա, Մագրիքէօյ։

Ագշամ

11 15	Սամաթիա, Մագրիքէօյ։

[2] Իւչպու սէֆէրլէր ճիւմաա վէ բազար կիւնլէրի Ֆէներ պաղչէսի գաթարլարընա միւթէսատիֆ տըր։
[3] Իւչպու սէֆէր մէզքիւր Ֆէներ պաղչէսի գաթարընա միւսաատէ օլմագ իւզրէ եալըըզ ճումաա վէ բազար կիւնլէրի իճրա օլունաճագ։

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱԼԱՐԸ

Լօնտրա 5 օգոստոս

Ինկիլիզ գօնսօլիտի	100-5/8
Էսհամը ումումի աչըլտը	8-
» » գաբանտը	8-
65 իսթիգրազը	10-1/4
69 »	9-3/8
71 »	67-1/4
72 » (Պօնտիւ Թրէզօր)	17-1/2
73 »	8-1/4
Օսմանլը պանգասը	13-3/4
Րուսիա իսթիգրազը 1873	90-7/8
Մըսըր իսթիգր. պիրլէշմիշ	62-1/4
» իսթիգեազը (չըմէնտըֆ.)	86-1/8
Տէվլէթի Ալյէնին 77 իսթիգ.	80-
Տիւրա սանիէէ	61-1/4
Մըսըրըն Րօչիլտ իսթիգրազը	84-
Մաճարիստան էսհամը	101-1/4
Գամպիօ Բարիզ	25-362

Բարիզ 5 օգոստոս

Ֆրանսըզ ֆօնտօսու 3%	107-72 1/2
» » 4 1/2	78-50
Էսհամը ումումիյէ աչըլտը	8- 5
» » գաբանտը	8- 7 1/2
65 իսթիգրազը	53-
69 »	46-
73 »	41-
Րումէլի չըմէնտըֆ. մահվի	44-
Օսմանլը պանգասը	599-37 1/2
Գրէտի Լիօնէ	548-75
Րուս ֆօնտօսու 5% (1877)	
Րուսիանըն չարգ իսթիգր.	96-
Իթալիա ֆօնտօսու	95-25
Մըսըր իսթիգ. պիրլէշմիշ	308-75
Խաբանեա խարիճի իսթիգ.	60-
Գամպիօ Լօնտրա իւզէրինէ	25-16

Բարիզ (Պուլվար) 5 օգոստոս

Ֆրանսըզ ֆօնտօսու 5%	
Էսհամը ումումիյէ	

Վիէննա 5 օգոստոս

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	121-70
Րումէլի տէմիր եօլ մահվի.	20-70

ՂԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էս. Բ. (Գ. Ք.) յուլիս 24 ագ. գր.	8-35
» » յուլիս 25 սապահ աչ.	8-33
» » էն եիւքսէք	8-34
» » էն աչաղը	8-32 1/2
» » սաաթ 5 տէ	8-33
63 իսթիգ. (Մուլթօն) 6% ֆ.	54-1/2
65 » (Մուլթօն) 6% ֆ.	52-
69 » (Բինար) [illegible]% ֆ.	46-1/2
72 » (Պօն տիւ Թրէզօր)	17-
73 » (Բինար) 6% ֆ.	41-
Րումէլի չըմէնտըֆէր	43-1/4
Բաքօր զուրուշ	-
Հէվալէսիզ »	15-
Ագճէ ֆայիզի %	7-

ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ ՖԻՅԱԹԸ

Գրէտի ժէնէրալ 6%	6-35
Սօսիէթէ ժէնէրալ 6%	3-32
Իսթանպօլ պանգասը	5-27
Սօսիէթէ Օթօման	3-29
Թրամվայ 5% (Գ. Ք.)	292-1/2
Լավրիօն (մատէն)	83-

ԱԳՃԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱՍԱՍԸ

Օսմանլը Լիրասը 100 ղուրուշտան	Ղ. Ք. Փր.
Ինկիլիզ լիրասը	110- 6
Ֆրանսըզ ալթունու	87-28
Բօլ	90- 8
Գրիմիգ ալթունու	51-15
Պէյազ մէճիտիյէ	108-10
Մէթալիք	99-1/2
Պէշլիք	102-1/2
Ալթըլըգ	103-
Պագըր	800-
Գարպօն զայիմէսի գաբիք	8-98

ԳԱՅՄԷՆԻՆ ԲԻԱՍԱՍԸ

Էն եիւքսէք	3000-
Էն աչաղը	2800-
Սաաթ 5 տէ	2800-